

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 44

van **GWENNY DE VROE**

datum: 12 oktober 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Vlaamse dierenartsen belast met opdracht (DMO's) - Stand van zaken

In antwoord op vraag om uitleg nr. 57 (2023-2024) over de werking en veiligheid van de dierenartsen met opdracht in de slachthuizen, stelde de minister dat momenteel 56 DMO's een contract met de Vlaamse overheid hebben, van wie er 46 een vaste opdracht uitvoeren.

1.

- a) Graag kreeg ik een overzicht van de slachthuizen waar DMO's een vaste opdracht uitvoeren.
- b) Welke slachthuizen beschikken nog niet over een vaste DMO?
- c) Hoe wordt de keuring in slachthuizen waaraan geen DMO is toegewezen dan wel opgevangen?
- d) Hoeveel bedraagt de maximale capaciteit voor DMO's?
- e) Hoeveel plaatsen zijn er momenteel vacant?
- f) Hoelang duurt het gemiddeld vooraleer een vacature wordt ingevuld?

2. De minister stelde dat er voor de regionalisering van dierenwelzijn geen toezicht in de slachthuizen was.

- a) Hoe ziet hij dan de rol van de DMO's van het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV), dat tot dan toe en zelfs vandaag nog op basis van een protocol bevoegd is voor het toezicht op de naleving van het dierenwelzijn?
- b) Moeten we uit deze uitspraak afleiden dat die mensen hun job niet gedaan hebben of niet doen?
- c) Zo ja, op basis van welke gegevens komt de minister tot de conclusie dat, en ik citeer 'ons controlesysteem in de slachthuizen niet 'verscherpt' is, maar het vroeger gewoon niet bestond'?

3.

- a) Hoeveel informatiebladen met overtredingen op het vlak van dierenwelzijn in de slachthuizen hebben de federale DMO's aan het departement Dierenwelzijn bezorgd? Graag de cijfers voor de periode 2016 tot heden, opgesplitst per jaar.
- b) Hoeveel overtredingen hebben de Vlaamse DMO's in de slachthuizen vastgesteld? Graag de cijfers per jaar sinds zij actief zijn geworden?

- c) In hoeveel gevallen was er een betwisting tussen de bevindingen van de federale DMO's en de Vlaamse?
 - d) Hoe werd met die betwistingen omgegaan?
4. De Vlaamse DMO's zijn slechts een beperkt aantal uren per dag aanwezig in de slachthuizen. De DMO's van het FAVV daarentegen zijn aanwezig van bij de opstart tot zolang het slachtproces loopt. Er wordt beweerd dat de 'overtredingen in de slachthuizen vooral gebeuren als de Vlaamse DMO's er niet zijn'.
- a) Kan dat inderdaad afgeleid worden uit de cijfers van het aantal vastgestelde overtredingen?
 - b) Klopt het dat de federale DMO's opmerkelijk minder overtredingen rapporteren op ogenblikken dat de Vlaamse DMO's niet aanwezig zijn?
 - c) Zo ja, graag de concrete cijfers per jaar sinds het actief worden van de Vlaamse DMO's.
 - d) Is er ook een opmerkelijk verschil van gerapporteerde overtredingen vast te stellen in slachthuizen waar nog geen Vlaamse DMO's actief zijn ten aanzien van zij die wel toezicht hebben van Vlaamse DMO's? Ook hier graag de concrete cijfers.
5. De minister gaf aan dat de DMO's net als de inspecteurs van Dierenwelzijn Vlaanderen zelf soms verbale en in zeldzame gevallen ook fysieke agressie tijdens hun controles ervaren.
- a) Slaat dat dan alleen op de Vlaamse DMO's of ook op de federale DMO's?
 - b) Kunnen federale DMO's, die verbaal of fysiek belaagd worden in slachthuizen als gevolg van vaststellingen die betrekking hebben op overtredingen van de dierenwelzijnsbepalingen, zich wenden tot het aanspreekpunt van Dierenwelzijn Vlaanderen en bijstand van Dierenwelzijn Vlaanderen krijgen?
6. In hoeveel gevallen werd een beroep gedaan op de politie? Graag een opsplitsing per jaar sinds de opstart van de Vlaamse DMO's.
7. In hoeveel gevallen is de contactpersoon van Dierenwelzijn Vlaanderen persoonlijk meegegaan naar de politie om ondersteuning te bieden aan de DMO's?
8. Hoeveel gevallen van verbale en fysieke agressie werden aan de dienst Dierenwelzijn Vlaanderen gemeld door DMO's?
- Graag een opsplitsing van het aantal gevallen van verbale, respectievelijk fysieke agressie, opgesplitst naar Vlaamse en federale DMO's.
- Graag ook een opsplitsing van het aantal gevallen van verbale, respectievelijk fysieke agressie per slachthuis.
- Cijfers telkens graag per jaar sinds de opstart van de Vlaamse DMO's.
9. Door wie werd die agressie gepleegd? Ging het vooral over mensen die in de slachthuizen werken of waren het eerder mensen die niet in het slachthuis werkten, maar de dieren vervoerden of door eigenaars van de dieren?
- 10.
- a) In hoeveel gevallen werd na melding van agressie een inspecteur gestuurd door Dierenwelzijn Vlaanderen zelf voor een meer nauwgezette inspectie?
 - b) Hoe vaak resulteerde die inspectie in het vaststellen van overtredingen?

11. De minister liet weten dat de DMO's niet aan hun lot overgelaten worden en er daarom bijeenkomsten en herhalingsopleidingen worden georganiseerd.
 - a) Hoe vaak werden bijeenkomsten georganiseerd sinds de opstart van de Vlaamse DMO's?
 - b) Hoeveel herhalingsopleidingen werden georganiseerd? Graag een overzicht van alle initiatieven en het aantal deelnemers dat telkens aanwezig was.
 - c) Volgens het protocol met het FAVV moet Dierenwelzijn Vlaanderen ook zorgen voor de opleidingen rond Dierenwelzijn voor de federale DMO's. Hebben de federale DMO's ook deze bijeenkomsten bijgewoond en de herhalingsopleidingen gevolgd? Ook hier graag telkens een overzicht per activiteit met vermelding van het aantal deelnemers van de kant van de federale DMO's.
12. De minister wil evolueren naar een systeem van vliegende brigades.
 - a) Waaruit bestond het eerste voorstel dat werd uitgewerkt?
 - b) Welke waren de concrete pijnpunten waarom het plan in slechte aarde viel bij de DMO's?
 - c) Tegen wanneer wordt een nieuwe versie gepland?
 - d) Zal de omvorming van het huidige DMO-systeem naar een systeem van vliegende brigades nog deze legislatuur worden beslist en uitgevoerd?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 44 van 12 oktober 2023

van **GWENNY DE VROE**

1. a.

- Adriaens Etn. NV
- Artislach NV
- Belki NV
- Callemeyn Filip
- Covameat
- Crick Eric
- De Meersman Jos
- Exportslachthuis De Coster
- Exportslachthuis Tielt
- Flanders Meat Group
- Hemelaer
- Herman Maertens
- Kalverslachterij Planquette
- Klaasen en Co
- Lonki NV
- Moerbeko
- Moerman Bart
- Nollens II
- Noordvlees - Van Gool
- Openbaar slachthuis Diksmuide-Beerst (Debaillie)
- Openbaar slachthuis Diksmuide-Oudekapelle
- Pluimveeslachthuis Cooreman
- Plukon Maasmechelen
- Ryckaert NV
- Schelkens Francis
- Schildermans Pluimveeslachterij
- Slachtgroep Leieland
- Slachthuis Heyst
- Slachthuis Swaegers
- Sus Campinae
- Tampere BVBA
- Van Assche BVBA
- Van Hoornweder Marcel & Zn NV
- Van Landschoot G. en zonen NV
- Van Remoortere
- Vande Walle Ruben
- Van-O-Bel
- Veegro
- Verbist Dirk
- Vleesgroothandel Van De Walle
- Volys Star
- Westvlees
- Wilki

- b.
- Comeco
 - Pluimvee Grymonprez
 - Slachthuis Geel (Sopraco)
 - Slachthuis Vanlommel
 - Martenshoeve Alken
- c. Elk slachthuis wordt sowieso jaarlijks gecontroleerd door de Inspectiedienst Dierenwelzijn. Daarnaast werken we samen met de mensen van het FAVV. Hun focus is in de eerste plaats voedselveiligheid, maar ze kunnen daarnaast ook uitkijken naar tekenen van dierenmishandeling. In de slachthuizen controleert de AM (Ante Mortem)-keurder van het FAVV (BMO) dan ook het dierenwelzijn. Deze BMO's zijn dagelijks aanwezig in het slachthuis.
- d. Dit is afhankelijk van de beschikbaarheid van de DMO's. Hier is dus geen vast getal op te plaatsen.
- e. Gelet op het antwoord op de vorige vraag is er niet echt sprake van vacante plaatsen.
- f. Op dit moment staan er geen vacatures open. Op korte termijn komen er wel vacatures voor bijkomende dierenartsen voor regio's Limburg en Antwerpen.
2. Voor de regionalisering werden de slachthuizen inderdaad niet specifiek op dierenwelzijn gecontroleerd. Deze controle gebeurde gelijktijdig met de verschillende andere toezichtstaken waarmee de BMO's van het FAVV belast zijn. Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen focust nu eenmaal – en dat is logisch – in de eerste plaats op voedselveiligheid. Ik doe daarmee geen uitspraken over de motivatie en daadkracht van de medewerkers van het FAVV. De inzet van Vlaamse DMO's heeft evenwel onmiskenbaar geleid tot een stijging van het aantal vaststellingen met betrekking tot dierenwelzijn.
3. a. Ik verwijs naar mijn antwoorden op:
- Uw schriftelijke vraag nr. 20 van 1 oktober 2021.
 - Uw schriftelijke vraag nr. 687 van 4 juli 2022.

De cijfers voor 2023 zijn nog niet gekend.

- b. Ik verwijs naar mijn antwoorden op:
- Uw schriftelijke vraag nr. 20 van 1 oktober 2021
 - Schriftelijke vraag nr. 367 van 18 februari 2022 van Ludwig Vandenhove

In 2022 werden 562 informatieformulieren opgesteld door de Vlaamse DMO's in de slachthuizen.

De cijfers van 2023 zijn nog niet gekend.

- c. Deze gegevens worden niet afzonderlijk bijgehouden, maar dat gebeurt uiterst zelden. Veelal is er overleg op de werkvloer tussen de dierenartsen en leidt het niet tot conflicten of betwistingen.
- d. Er is geen standaardwerkwijze, maar steeds wordt gewerkt aan een oplossing die eventuele betwistingen in de toekomst zoveel mogelijk vermijdt.

4. a. Dit kan niet uit deze cijfers worden afgeleid. Het is evenwel logisch dat de aanwezigheid van dierenartsen die focussen op dierenwelzijn op zich extra ontradend werkt.

b-c. Dit kan niet uit de cijfers worden afgeleid. Als de DMO aanwezig is, dan zal de BMO van het FAVV in de praktijk eerder de Vlaamse DMO informeren dan zelf een informatieformulier opstellen.

d. In se is er geen zinvolle vergelijking mogelijk in aantal gerapporteerde overtredingen tussen slachthuizen. Het aantal gerapporteerde overtredingen hangt immers af van de grootte van het slachthuis, de diersoort en de manier van werken.
5. Enkel de Vlaamse DMO's vallen onder mijn bevoegdheid, ik kan dat dus niet bevestigen voor de federale BMO's.
6. Deze cijfers worden niet afzonderlijk bijgehouden, maar dat gebeurt zelden.
7. Dit is 1x gebeurd. In andere gevallen was het de DMO zelf die rechtstreeks contact op nam met de politie.
8. Deze gegevens worden niet afzonderlijk bijgehouden.
9. De agressie werd zowel door slachthuisexploitanten, -medewerkers en vervoerders gepleegd.
10. Deze gegevens worden niet apart bijgehouden. Elk geval wordt afzonderlijk behandeld.
11. a-b. Na de uitgebreide opleiding die de DMO's hebben gehad in 2020 bij de opstart, werden er door de afdeling dierenwelzijn nog 4 bijeenkomsten en herhalingsopleidingen gepland.
 - November '21: 44 deelnemers
 - September '22: 44 deelnemers
 - Februari '23: 51 deelnemers
 - September '23: 41 deelnemers
c. Sinds de opstart van de Vlaamse DMO's werden er nog geen opleidingen of bijeenkomsten voor de federale BMO's georganiseerd door de afdeling dierenwelzijn.
In 2018 en 2019 daarentegen vonden de volgende opleidingen plaats van de federale BMO's:

21 juni 2018, Antwerpen: hoefdieren
22 juni 2018, Antwerpen: pluimvee
28 juni 2018, Gent: hoefdieren
29 juni 2018, Gent: pluimvee
27 september 2018, Brussel: hoefdieren
28 september 2018, Brussel: pluimvee

18 maart 2019, Gent: hoefdieren
19 maart 2019, Gent: pluimvee
16 mei 2019, Gent: hoefdieren
17 mei 2019, Gent: pluimvee
27 mei 2019, Gent: hoefdieren
28 mei 2019, Gent: pluimvee
17 oktober 2019, Antwerpen: hoefdieren

18 oktober 2019, Antwerpen: pluimvee
16 december 2019, Gent: hoefdieren
17 december 2019, Brugge: hoefdieren

12. a. Het – dus niet weerhouden - voorstel bestond uit een maandplanning waarin de grote slachthuizen op vaste weekdays controle zouden krijgen van een vaste DMO. In totaal zouden er 2 controles per week plaatsvinden. Kleine slachthuizen zouden zelfs slechts 1x per maand bezocht worden door een vaste DMO en ook dit zou gebeuren op een op voorhand vastgelegde dag die maandelijks dezelfde was. Daarbovenop werden op 1 bepaalde weekday (bv. donderdag) vliegende brigades ingepland. Deze brigades zouden verschillende slachthuizen op die dag controleren.
- b.
- Het voorstel voldeed in het algemeen niet aan de verwachtingen en was niet ambitieus genoeg.
 - De onvoorspelbaarheid voor het slachthuis zou niet afnemen. De planning hield ook te weinig rekening met de slachtplanningen van de verschillende slachthuizen. Zo zouden slachthuizen die een sluitingsdag hebben op dezelfde dag als waarop de vliegende brigades uitrukken nooit door die laatste gecontroleerd kunnen worden.
 - Er zou te weinig rekening gehouden zijn met de beschikbaarheden van de DMO's bij de opstelling van het plan.
 - Ook de vrijheid voor het inplannen van de eigen controles door de DMO werd in belangrijke mate ingeperkt. Waardoor de planning nauwelijks te combineren zou zijn met andere beroepsactiviteiten van de DMO's.
 - Veel DMO's zouden controle-uren verliezen met de nieuwe planning.
- c. Gelet op de veelheid van parameters waarmee rekening gehouden moet worden, zoals de beschikbaarheid van de DMO's, de slachtdagen en -uren, de afstand van woonplaats naar slachthuis, en de specialisatie van de verschillende dierenartsen neemt dit proces tijd in beslag. Ik hoop binnen enkele maanden wel een ambitieuzer en beter nieuw systeem te kunnen voorstellen. Intussen werken de DMO's naarstig door volgens het "oude" systeem.
- d. Ja.